

ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В ТЕХНІЧНОМУ ВУЗІ

Л. В. Ломакіна

Національний технічний університет України “КПІ”

Міжнародне співробітництво України в галузі політики, економіки, культури та освіти виявило потребу держави в компетентних, мобільних і конкурентоспроможних фахівцях.

Законом України “Про освіту” від 01.07.2014 № 1556-VII встановлені основні правові, організаційні, фінансові засади функціонування системи вищої освіти, створені умови для посилення співпраці державних органів і бізнесу з вищими навчальними закладами на принципах автономії вищих навчальних закладів, поєднання освіти з наукою та виробництвом з метою підготовки конкурентоспроможного людського капіталу для високотехнологічного та інноваційного розвитку країни, самореалізації особистості, забезпечення потреб суспільства, ринку праці та держави у кваліфікованих фахівцях.

Спільні промислові, торговельні підприємства і фірми, представництва іноземних компаній, освітні та наукові об'єднання потребують компетентних, творчих людей, здатних самостійно вирішувати професійно значущі завдання на міжнародному рівні. Ринок праці диктує необхідність модернізації системи вищої освіти, а саме посилення її професійної складової. Особливу роль тут відіграє іноземна мова, володіння якою на сучасному етапі є неодмінним атрибутом успішного фахівця.

Розвиток інформаційно-технічної сфери: життєдіяльності світової спільноти і в зв'язку з цим підвищення уваги до інженерно-технічної галузі знань актуалізували питання підготовки випускників технічних вузів до творчої професійної діяльності. Серед професійних умінь інженерно-технічних працівників в умовах активізації міжнародного співробітництва велике значення набувають уміння іншомовного професійного спілкування як безпосереднього, так і опосередкованого. Тексти за фахом є джерелами практико-орієнтованої інформації і сприяють розвитку мотиваційної та операціональної готовності студентів до іншомовного професійного спілкування. Використання інтерактивних методів навчання дозволяє розширити діапазон іншомовного професійного спілкування на основі текстів по спеціальності, є для немовного вузу об'єктивною необхідністю, зумовленою глобальною інформатизацією і інтенсифікацією міжнародних зв'язків.

У зв'язку з тим, що немовні вузи мають свою професійну спрямованість і пов'язані з відповідними галуззями господарської діяльності, потрібно провести відбір змісту і методів навчання іншомовного спілкування у вузі технічного профілю, включивши в ситуативний діапазон тематичних областей відповідний мовний та мовленнєвий матеріал, що відображає специфіку, наприклад, кіноматографічної галузі та майбутньої професійної діяльності студента.

Державні освітні стандарти для вузів технічного профілю повинні враховувати потреби сучасної інженерно-технічної практики і співвіднести

зміст навчання іноземної мови в технічному вузі з вимогами ринку професійної праці, інтересами і потребами громадянського суспільства в висококваліфікованих і кваліфікованих фахівцях. Не випадково компетентнісний підхід визнаний основою нової парадигми вищої професійної освіти.

Очевидним є той факт, що на сьогоднішній день існують суперечності: між високими вимогами роботодавців до рівня підготовки студентів технічних вузів в цілях іншомовного професійного спілкування та недостатньою увагою до дисципліни «іноземна мова» в професійно-спрямованому навчанні; між потребою студентів в ефективному навчанні іноземної мови з метою професійного спілкування та неготовністю викладачів поєднувати традиційні та інноваційні методи в освітньому процесі з іноземної мови.

У технічних вузах для вирішення названих протиріч пропонується виявляти найбільш ефективні інтерактивні методи навчання іншомовного професійного спілкування на основі текстів по спеціальності та впроваджувати їх в практику освітнього процесу при підготовці фахівців, відповідних високим вимогам сучасного ринку праці і професій.

Інтерактивне навчання - це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності, яка має на увазі цілком конкретні і прогнозовані цілі. Інтерактивні методи засновані на принципах взаємодії, активності студентів, опорі на груповий досвід, обов'язковому зворотньому зв'язку [2]. Створюється середовище освітнього спілкування, яке характеризується відкритістю, взаємодією учасників, рівністю їх аргументів, накопиченням спільних знань, можливістю взаємної оцінки і контролю.

Інтерактивні методи, спрямовані на розвиток особистості студента, формування професійних якостей і здібностей до інтелектуальної та комунікативної діяльності значно підвищують якість навчання іноземної мови у професійному контексті [3].

До числа найбільш результативних методів, які застосовуються при навчанні іншомовному професійному спілкуванню на основі спеціальних текстів відносяться: метод рольової гри, метод вирішення ситуаційних завдань, метод проектів, метод навчальних станцій. Всі ці методи мають загальну характеристику, яка проявляється в діяльністному, розвиваючому і освітньому характері процесу з іноземної мови.

Увага до інтерактивних методів навчання обумовлена їх здатністю до інтеграції з традиційними методами навчання, знайомими і зрозумілими для студентів. Метод рішення ситуаційних завдань застосовується, в основному, при навчанні іншомовному професійному спілкуванню на актуальних інформативних і проблемних текстах.

Практика застосування інтерактивних методів показала, що мотивація студентів значно зросла в ході освоєння нових способів роботи з інформацією. Взаємозв'язок підготовки студентів у галузі іноземної мови у ВНЗ з реальними життєвими ситуаціями, де іноземна мова використовується як засіб професійного спілкування є важливим стимулом до розвитку потреби студентів в оволодінні іноземною мовою для професії.

Розуміння ролі іноземної мови в розвитку академічної мобільності

викладачів і студентів зумовило необхідність дослідження відповідностей вимог освітньої програми з іноземних мов та потреб ринку праці і професій. З'ясувалося, що діючі сьогодні освітні програми не тільки для технічних, а й для інших немовних вузів вимагають оновлення та врахування ключових положень документів ради Європи, що стосуються вимог до рівнів володіння іноземною мовою студентами, які беруть участь в активній міжнародній діяльності, в тому числі і в студентських обмінах [1].

Інтерактивні методи, які успішно застосовуються в процесі навчання іншомовного професійного спілкування на основі текстів по спеціальності студентів мають значні переваги. Такі методи як рольова гра, метод вирішення ситуаційних завдань, метод проектної діяльності, метод навчальних станцій сприяють розвитку умінь: аналізувати і зіставляти факти і події, автономно навчатися, працювати в команді, висловлювати і відстоювати свою точку зору, що особливо важливо для сучасного спеціаліста технічного профілю.

ЛІТЕРАТУРА

1. Всемирная декларация о высшем образовании в XXI веке. ЮНЕСКО, 1988, ст. 15
2. Герасимов А.М., Логинов И.П. Инновационный подход в построении обучения. М.: Академия АПК и ПРО, 2001. - 63 с.
3. Ивлева Г.В. Решение коммуникативных задач на базе профессионально-ориентированного текста. — М.://Сб.: Профессиональная коммуникация, как цель обучения иностранному языку в неязыковом вузе. М.:МГЛУ. - 2000. № 454. - 37 - 44 с.